

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Документу державного планування

**“Стратегічний план розвитку Коростенської міської територіальної громади
до 2030 року”**

Виконавець

Управління економіки виконавчого комітету Коростенської міської ради

11.11.2021

11500, м. Коростень, вул. Грушевського, 22.

Тел. :04142 4-10-20

Email : ekonomika@korosten-rada.gov.ua

[facebook.com/KorostenEconomy](https://www.facebook.com/KorostenEconomy)

Коростень-2021

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Стужук Володимир Миколайович	Начальник управління економіки виконавчого комітету Коростенської міської ради
Лискова Наталія Анатоліївна	Начальник відділу місцевого економічного розвитку
Чудаківська Тетяна Василівна	Головний спеціаліст відділу місцевого економічного розвитку

ЗМІСТ

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ КОРОСТЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ, ЇЇ ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	3
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	5
2.1 Основні екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення	5
2.2 SWOT-аналіз екологічної ситуації Коростенської громади	8
2.3 Аналіз трендів стану довкілля	9
2.3.1 Географічне розташування, кліматичні умови	9
2.3.2 Чисельність населення, адміністративно-територіальний устрій	9
2.3.3 Атмосферне повітря	10
2.3.4 Водокористування	12
2.3.5 Земельні ресурси та стан ґрунтів	13
2.3.6 Мінерально-сировинний потенціал	14
2.3.7 Лісові ресурси	15
2.3.8 Природно-заповідний фонд та збереження біорізноманіття	16
2.3.9 Управління відходами	18
2.3.10 Здоров'я населення	20
2.3.11 Прогнозні припущення про стан довкілля	22
3. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ ЦІЛЯМ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	23
4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	25
5. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	27
6. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ	30
7. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ	31
8. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ	33
9. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	34
10. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ	35

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ КОРОСТЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ, ЇЇ ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Мета Стратегічного плану розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року (далі – Стратегічний план) полягає у визначенні стратегічних і оперативних цілей та завдань до них, що сприятимуть розвитку конкурентоспроможності та інноваційності пріоритетних галузей економіки громади на засадах наявних переваг та можливостей для досягнення сталого соціально-економічного розвитку території, нарощування темпів приросту валового продукту громади, створення сприятливих та комфортних умов життєдіяльності людини.

Стратегічний план розглядається як головний плановий документ для Коростенської громади, що є основою для розроблення нових галузевих програм та вдосконалення існуючих, у тому числі щорічних соціальних та економічних програм розвитку територій. В Стратегічному плані враховано сильні сторони, слабкі сторони, виклики та загрози, крім того передбачено ефективне та раціональне використання наявних ресурсів громади та зменшення диспропорцій у розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць (сільських населених пунктів), а також враховані заходи щодо охорони та захисту навколишнього природного середовища.

З урахуванням результатів проведеного стратегічного аналізу, дослідження статистичних та кількісних показників офіційних інформаційних джерел, соціологічного опитування жителів громади щодо соціально-економічного розвитку території, оцінки наявних конкурентних переваг, існуючих загроз та можливих ризиків відповідно до SWOT аналізу, сформульовано стратегічне бачення громади.

Коростенська міська територіальна громада – інвестиційно привабливий конкурентоздатний екологічно чистий регіон з динамічним розвитком високотехнологічного аграрного виробництва та інноваційної промисловості, туристично привабливий, комфортний та безпечний для проживання та розвитку бізнесу.

Стратегічні цілі, оперативні цілі та основні завдання Стратегічного плану

Оперативні цілі	Основні завдання
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНОСПРОМОЖНОСТІ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ НА ЗАСАДАХ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ	
1.1 Стимулювання розвитку промислово-виробничого комплексу та підприємництва	1.1.1 Сприяння розширенню розвідування родовищ та видобування корисних копалин
	1.1.2 Стимулювання збільшення доданої вартості промислової продукції, впровадження наукових досліджень та інноваційних технологій у промисловості
	1.1.3 Ефективний розвиток мережі транспортно-логістичних центрів
	1.1.4 Підтримка розвитку малого та середнього підприємництва, його експортної спроможності та виходу виробленої продукції на нові ринки
1.2 Підвищення продуктивності агропромислового комплексу	1.2.1 Сприяння створенню нових та розширенню діючих сільськогосподарських підприємств, фермерських господарств, а також підтримка самозайнятості населення у сільському господарстві
	1.2.2 Сприяння розвитку переробки сільськогосподарської продукції та міжрегіональної кооперації у глибокій переробці продукції
	1.2.3 Створення умов для стимулювання розвитку органічного рослинництва і тваринництва

Оперативні цілі	Основні завдання
1.3 Підвищення та зміцнення інвестиційного потенціалу	1.3.1 Сприяння ефективному розвитку інвестиційних територій та індустріальних парків в територіальній громаді, в тому числі підключенню до мереж постачання енергетичних ресурсів 1.3.2 Розвиток співробітництва між потенційними інвесторами та громадою
1.4 Розвиток туристичного потенціалу та рекреаційної (креативної) індустрії	1.4.1 Розвиток перспективних та вдосконалення існуючих напрямів туристичної (креативної) індустрії 1.4.2 Ефективне використання туристичних об'єктів, природно-заповідного фонду та історико-культурної спадщини територіальної громади 1.4.3 Створення та реалізації стратегії ефективного використання та промоції туристичного бренду територіальної громади 1.4.4 Стимулювання та підтримка місцевого бізнесу залученого в сферу надання туристично-рекреаційної (креативної) індустрії
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ РІВНЯ ЖИТТЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ	
2.1 Інфраструктурний розвиток територій та пріоритетна увага сільській місцевості	2.1.1 Будівництво, модернізація, капітальний ремонт об'єктів житлово-комунального господарства, у тому числі забезпечення надійним водопостачанням та водовідведенням 2.1.2 Впровадження технологій енергоефективності та застосування альтернативних джерел енергії 2.1.3. Відновлення доріг та дорожньої інфраструктури, у тому числі модернізація мережі вуличного освітлення 2.1.4 Розроблення та впровадження плану просторового планування; розроблення містобудівної документації
2.2 Покращення демографічної ситуації та продовження тривалості активного періоду життя	2.2.1 Формування оптимальної мережі закладів охорони здоров'я, їх модернізація; доступність та якість надання медичних послуг 2.2.2 Розбудова спортивної та фізкультурно-оздоровчої інфраструктури, підтримка розвитку спорту та рухової активності 2.2.3 Пропаганда громадського здоров'я
2.3 Впровадження заходів покращення стану довкілля та раціонального використання природних ресурсів	2.3.1 Впровадження сучасних технологій і заходів очистки стічних вод та управління відходами; запобігання несанкціонованим скидам у річку Уж. 2.3.2 Формування збалансованої системи раціонального еколого-економічного балансу територій та охорони природно-заповідного фонду 2.3.3 Управління та поводження з відходами
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА	
3.1 Підвищення якості надання освітніх та культурних послуг, формування розвинутого молодого покоління	3.1.1 Надання якісних освітніх послуг на засадах і принципах Нової української школи 3.1.2. Формування оптимальної мережі та зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури, у тому числі забезпечення формування інклюзивного середовища 3.1.3 Забезпечення підтримки та розвитку інтелектуального та творчого потенціалу жителів, їх гендерної рівності; створення публічних просторів

Оперативні цілі	Основні завдання
	3.1.4 Розвиток та вдосконалення системи підготовки професійних кадрів та співпраці з підприємствами пріоритетних галузей; впровадження дуальної освіти
3.2 Підвищення рівня залучення жителів у процеси розвитку громади;	3.2.1 Застосування інструментів співпраці влади з жителями громади з метою вирішення проблемних питань 3.2.2 Підтримка місцевих громадських ініціатив.
3.3 Соціальна підтримка та допомога	3.2.3 Використання цифрових технологій як базовий інструмент у діяльності органів місцевого самоврядування, переведення більшості місцевих адміністративних послуг в електронний формат. 3.3.1 Забезпечення доступності та пристосованості закладів соціального захисту із своєчасною та якісною допомогою незахищеним та малозабезпеченим категоріям населення

Стратегічний план Коростенської міської територіальної громади відповідає нормативно-правовим актам чинного законодавства України та основним положенням Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 року №695; Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2027 року, затвердженої рішенням Житомирської обласної ради від 18.12.2019 року №1722.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

2.1 Основні екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення

Коростенська громада представлена різними галузями господарської діяльності, в результаті чого сформовано відносно стабільну структуру господарювання, основу якої становлять добувна промисловість, машинобудування та виробництво обладнання і устаткування, металургійна галузь, легка промисловість (текстильна, харчова), хімічна промисловість та сільське господарство.

На території громади сконцентровані потужні промислово-виробничі підприємства, зокрема ПрАТ «Трубний завод «Трубосталь» (металургія), ПрАТ «Коростенський кар'єр», ТДВ «Коростенський щебзавод» (добування сировини для будівельної галузі), ПрАТ «Коростенський завод залізобетонних шпал» (виробництво виробів із бетону та деревини), ПрАТ «Коростенський завод МДФ» (виробництво виробів з деревини), ПП «Фармацевтична фабрик НВО «Ельфа» (виробництво парфумерних та косметичних засобів), ТОВ «Твій хліб» (виробництво хлібобулочних та кондитерських виробів), ТОВ «Бехівський гранітний кар'єр» (добування сировини для будівельної галузі).

Наявність промислового потенціалу приводить до значних обсягів забруднення довкілля, що спричиняє забрудненню атмосферного повітря, водних об'єктів, земельних ресурсів, негативно впливає на здоров'я населення та біорізноманіття. Значна частина промислових підприємств розташована в межах міста Коростень, що формує основне техногенне навантаження на довкілля.

Забруднення атмосферного повітря

Основними проблемами забруднення атмосферного повітря продовжують залишатися:

- застарілі технології та устаткування основного промислово-виробничого комплексу громади, що не забезпечують дотримання встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне

- повітря;
- наявність неорганізованих та незареєстрованих стаціонарних джерел, обсяги викидів забруднюючих речовин від яких сприяють значній загазованості житлових забудованих територій;
 - збільшення обсягів викидів від пересувних джерел забруднення, зокрема автотранспорту, у тому числі з причин: використання палива, яке не відповідає сучасним екологічним нормам; навантаження головних магістралей громади транзитним транспортом; відсутність нейтралізаторів вихлопних газів більшості автотранспорту вітчизняних марок і старих іномарок; перехід на неекологічне більш дешеве паливо (вугілля, мазут), що є джерелом додаткового забруднення атмосферного повітря.

Відсутність ефективних заходів поводження з відходами

Утворення і накопичення істотних обсягів твердих побутових відходів, у тому числі створення стихійних сміттєзвалищ, та відсутність їх переробки потребують впровадження комплексних рішень щодо управління ними, які мають базуватись на визначенні основних пріоритетів і напрямів з урахуванням специфічних особливостей населених пунктів, поєднанні інтересів та зусиль органів місцевої виконавчої влади, утворювачів відходів, перевізників і контролюючих органів.

Забруднення водних об'єктів

Забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промисловими підприємствами і підприємствами житлово-комунального господарства є найбільшими забруднювачами водних ресурсів громади. Основними причинами скиду забруднених вод є: неефективна робота існуючих каналізаційних очисних споруд, недостатня кількість очисних споруд каналізації. Також не сприяють поліпшенню екологічного стану водних об'єктів існуючі технологічні схеми водоочисних споруд, застаріла технологія очистки стічних вод, значна зношеність існуючих водопровідних і каналізаційних мереж.

На якість водних ресурсів річки Уж негативно впливає робота міських очисних споруд каналізації, які потребують реконструкції, а також відсутність споруд очистки зливових стоків у місті Коростень, надходження по зливовій каналізації в річку господарсько-побутових стоків.

Низький рівень екологічної свідомості бізнесу та населення

Основними факторами виступають: відсутність культури поводження з відходами, як наслідок поява значної кількості нових стихійних несанкціонованих сміттєзвалищ; неощадне та нераціональне використання природних ресурсів, зокрема споживання води, енергії тощо; застосування у побуті неякісних хімічних санітарно-гігієнічних продуктів; низька обізнаність та поінформованість про сучасні тенденції у сфері екології та захисту довкілля.

Концентрація промислово-виробничого комплексу в межах міста Коростень

Потужності основних промислових підприємств громади (машинобудування, добувна промисловість, текстильна галузь, харчова промисловість тощо) розташовані в межах міста, що впливає на суттєву концентрацію забруднюючих речовин, зокрема в атмосфері, ґрунті та водних об'єктах.

Високий рівень забруднення річок

Річка Уж є середньою за класифікацією та найбільшою водною артерією громади. Інші річки, що протікають по території громади класифікуються як малі, зокрема Кремно,

Шестень, Синявка, Моства, Жабеч, Олешня, Могилянка, Лозниця, Саженка й інші та чисельні струмки, які потребують розчистки та благоустрою.

Основні фактори, що погіршують стан річкової мережі:

- скид забруднених зворотних вод через відсутність або неефективну роботу очисних споруд;
- змив забруднюючих речовин безпосередньо у річки;
- порушення режиму господарської діяльності у межах прибережних захисних смуг і водоохоронних зон.

Забруднення поверхневого стоку

Поверхневий стік міських територій містить у своєму складі мінеральні та органічні домішки (залишки нафтопродуктів, солей важких металів, фенолів й інших токсичних речовин). Відведення неочищеного стоку призводить до замулення водойм, їх суттєвого забруднення, погіршення санітарного режиму. Очищений прісний поверхневий стік може використовуватись як джерело технічного водопостачання підприємств, для зрошення та обводнення сільськогосподарських угідь, забезпечення протиерозійних цілей та інших потреб.

2.2 SWOT-аналіз екологічної ситуації Коростенської громади

СИЛЬНІ СТОРОНИ		СЛАБКІ СТОРОНИ	
1	Значна площа сільських населених пунктів; відносно достатня чисельність населення громади	1	Стійка тенденція від'ємного природного приросту населення
2	Зручна мережа дорожньо-транспортної інфраструктури, у тому числі автомобільних доріг міжнародного, регіонального та територіального рівнів; потужний залізничний вузол	2	Відсутність суттєвої диверсифікації галузей господарської діяльності; основні галузі, зокрема в сільській місцевості, сільське господарство та добувна промисловість
3	Наявність значних природних ресурсів, у тому числі водних, мінерально-сировинних, лісових, земельних та рекреаційних ресурсів	3	Наявність сільських населених пунктів із значною низькою чисельністю населення
4	Наявність значних площ природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі	4	Накопичення відходів у місцях організованого складування. Низький рівень охоплення населення поводження із збором твердих побутових відходів
5	Функціонування Коростенської центральної міської лікарні як опорного міжрайонного центру надання спеціалізованої медичної допомоги жителям	5	Не всі сільські населені пункти мають містобудівну документацію (генеральні плани, зонування територій села тощо)
6	Високий рівень активності жителів щодо бажання покращення стану навколишнього середовища	6	Незадовільний технічний стан об'єктів житлово-комунального господарства, у тому числі дорожньо-транспортної інфраструктури, об'єктів благоустрою тощо
		7	Наявність підприємств, що віднесені до переліків найбільших забруднювачів навколишнього середовища
		8	Недоступні якісні послуги медичного обслуговування в сільській місцевості, активний перетік кваліфікованих медичних фахівців
		9	Відсутність заходів, спрямованих на ефективне використання природно-заповідного фонду громади

МОЖЛИВОСТІ		ЗАГРОЗИ	
1	Значний потенціал для використання альтернативних джерел енергії	1	Негативна динаміка природного скорочення населення; збільшення смертності над народжуваністю
2	Впровадження енергозберігаючих технологій у виробничо-промисловій та бюджетній сферах	2	Підвищення рівня захворюваності населення основними хворобами (серцево-судинні, дихання, новоутворення, травлення)
3	Розвиток системи екологічного менеджменту та раціонального природокористування	3	Активне використання сільськогосподарськими та промисловими підприємствами джерел забруднення
4	Високий потенціал скорочення побутового енергоспоживання	4	Позбавлення басейнів річок природних біофільтрів з тенденцією розораності водозборів
5	Залучення міжнародної технічної допомоги у галузі екології та природокористування	5	Підвищення вартості енергоносіїв та послуг житлово-комунального господарства
6	Істотний потенціал збільшення площ природно-заповідного фонду	6	Існуюче серед потенційних інвесторів відчуття небезпеки через близькість території громади до кордону з Російською Федерацією та Білоруссю, у тому числі через ведення бойових дій на сході країни
7	Продовження проведення реформ децентралізації влади	7	Продовження або замороження військового конфлікту на сході країни

2.3 Аналіз трендів стану довкілля

2.3.1 Географічне розташування, кліматичні умови

Географічно територія Коростенської громади розташована у північній частині Житомирської області та межує з територіальними громадами: на півдні та західному півдні – із Ушомирською; на півдні та східному півдні – із Іршанською; на південному сході – із Чоповицькою; на сході – із Малинською; на північному сході та на півночі – із Народицькою; на півночі – з Овруцькою; на заході – із Лугинською.

Через територію громади проходять важливі автомобільні та залізничні магістралі, завдяки чому населені пункти громади знаходяться у центрі перетину потужних транспортних вузлів.

За структурно-геологічною основою ландшафтні особливості території громади відповідають властивостям архейсько-протерозойського кристалічного або метаморфічного морфогенетичного типу рельєфу. Територія має вигляд хвилястої рівнини. Зональний тип ландшафтів території відноситься до мішано-лісового Полісся.

Ґрунтовий покрив земель за рівнем забезпеченості азотом, фосфором та калієм є дуже низьким, що дозволяє віднести землі до середньо- та малородючих за критерієм оцінки середньої багаторічної врожайності груп зернових культур.

Нинішній стан ґрунтів сільськогосподарських угідь є достатньо проблемним. Ерозія, зменшення вмісту гумусів, засолення, закислення, ущільнення ґрунтів є дуже поширеним явищем на землях території громади.

Місто Коростень розташоване на березі річки Уж (правої притоці річки Прип'ять), що умовно розділяє місто та територію громади на правий та лівий береги. Для міста Коростень річка Уж, (у тому числі її поверхневі води та підземні води) є основною водною артерією та основним джерелом водопостачання жителів та підприємств (установ, організацій).

В межах Коростенської громади протікають річки, що відносяться до басейну річки Уж, найбільшими з яких є: Кремно, Шестень, Синявка, Моства, Жабеч, Олешня, Могилянка, Лозниця, Саженка й інші та чисельні струмки

Клімат на території громади помірно-континентальний. Середня річна температура становить від 6 до 7°. Середня багаторічна температура найхолоднішого місяця (січня) становить -6°, найтеплішого (липня) – від +17° до +19°. Найсильніші морози спостерігаються у січні та лютому і досягають до -30°. Безморозний період коливається від 150 до 170 днів, період з середньодобовими температурами вище 0° - від 240 до 260 днів. Вегетаційний період (дні з середньою температурою повітря вище +5°) продовжується з початку другої декади квітня до третьої декади жовтня.

Протягом року випадає 550-600 мм опадів, максимум яких припадає на літні місяці.

Сніговий покрив на більшості території рівномірний (10 – 30 см) і триває 95-110 днів, але нестійкий через часті відлиги. В цілому він достатній для захисту озимини від вимерзання і накопичення ґрунтової вологи.

2.3.2 Чисельність населення, адміністративно-територіальний устрій

За останні п'ять років демографічна ситуація в Коростенській громаді свідчить про наявну тенденцію депопуляції або зменшення відтворення населення. Чисельність населення міста Коростень на 01.01.2021 року становить 62 285 осіб, чисельність населення сільських населених пунктів на 01.01.2021 року становить 10 512 осіб.

До складу Коростенської міської територіальної громади входять 44 населені пункти, які формують 13 адміністративно-територіальних одиниць, зокрема: м. Коростень та 12 старостинський округів, а саме: Бехівський, Васьковицький, Грозинський, Дідковицький, Каленський, Кожухівський, Малоzubівщинський, Михайлівський, Стремигородський, Ходаківський, Холосненський, Хотинівський.

На території громади переважає міське населення, частка якого становить 85,6%; частка сільського населення складає 14,4%.

Щільність населення міської місцевості становить 1472 жителя на 1 км², сільської місцевості становить 90 жителів на 1 км².

2.3.3 Атмосферне повітря

На сьогоднішній день рівень забруднення атмосферного повітря є достатньо високим, незважаючи на спад виробництва та зниження викидів забруднюючих речовин і парникових газів від стаціонарних джерел викидів. До основних антропогенних джерел забруднення атмосфери належать теплове та енергетичне устаткування, промислові підприємства, добувна та переробна галузь, всі види транспорту.

Динаміка викидів забруднюючих речовин

Адміністративно-територіальна одиниця	Викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів, т				
	2016	2017	2018	2019	2020
місто Коростень	550	574	800	681	613
<i>ланцюговий темп приросту, %</i>		4,4	39,4	-14,9	-10,0
діоксид вуглецю, т		60 500	87 500	64 542	64 303
Коростенський район (сільська місцевість)	313	494	1 147	1 316	1 080
<i>ланцюговий темп приросту, %</i>		57,8	132,2	14,7	-17,9
діоксид вуглецю, т		3 200	15 200	9 890	2 714

Викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел досліджені відповідно до даних Головного управління статистики у Житомирській області. Викиди забруднюючих речовин суттєво збільшувались за період з

2016 по 2018 роки; із 2018 по 2020 роки викиди поступово скорочувались. Темп скорочення викидів у місті Коростень становив 23,4%, у сільській місцевості – 5,8%. Викиди діоксиду вуглецю значно зменшувались у населених пунктах Коростенської громади з 2018 року: темп скорочення у місті Коростень становив 26,5%, у сільській місцевості – 82,1%.

Структура основних забруднюючих речовин

Види основних забруднюючих речовин	місто Коростень, %	Коростенський район, %
діоксид сірки	0,5	2,2
діоксид азоту	18,3	1,7
метан	5,4	2,9
оксид вуглецю	30,8	24,8
оксид азоту	0,2	0,0
речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	39,6	64,4
неметанові леткі органічні сполуки	5,1	1,0

Основними забруднюючими речовинами є речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, частка яких у міській місцевості становить 39,6%, у сільській місцевості – 64,4%; викиди оксиду вуглецю, частка якого у міській місцевості складає 30,8%, у сільській – 24,8%.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за галузями господарювання

Галузь господарювання	Частка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, %							
	2017		2018		2019		2020	
	забруднюючі речовини	діоксид вуглецю	забруднюючі речовини	діоксид вуглецю	забруднюючі речовини	діоксид вуглецю	забруднюючі речовини	діоксид вуглецю
сільське, лісове та рибне господарство добувна	31,3	9,0	29,9	8,1	34,3	8,6	31,1	7,7
промисловість та розроблення кар'єрів	12,5	2,1	18,2	1,9	19,3	3,5	20,1	3,5
переробна промисловість	26,7	40,1	21,7	40,9	24,4	46,3	25,5	46
водопостачання; каналізація, поводження з відходами	0,5	0,9	0,7	0,8	0,7	0,6	1,0	0,6
будівництво	0,6	0,2	1,2	0,2	0,6	0,1	0,6	0,1
оптова та роздрібна торгівля	3,7	0,5	0,9	0,5	1,1	0,6	2,0	1,1
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	10,6	7,4	11,2	8,8	6,5	3,5	8,9	7,2
професійна, наукова та технічна діяльність; освіта	2,6	1,3	3,9	1,7	1,7	0,9	1,1	0,7
державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	4,2	3,9	3,2	3,9	3,4	4,1	3,5	3,9

Галузь господарювання	Частка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, %							
	2017		2018		2019		2020	
	забруднюючі речовини	діоксид вуглецю	забруднюючі речовини	діоксид вуглецю	забруднюючі речовини	діоксид вуглецю	забруднюючі речовини	діоксид вуглецю
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги; мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	2,0	1,0	1,6	0,9	1,7	1,1	1,8	1,0
інші	0,6	1,3	3,1	1,2	2,5	1,2	0,3	0,3

Найбільші за обсягами викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря мають місце у сільському господарстві, промисловості та розробленні кар'єрів, переробній промисловості, транспортній галузі.

До переліку найбільших підприємств забруднювачів атмосферного повітря у Житомирській області входять підприємства, що ведуть господарську діяльність на території Коростенської громади, а саме:

- ТОВ «Бехівський гранітний кар'єр» (добувна промисловість) – викиди у 2019 році становили 325,2 т/рік (2,6% від загального обсягу викидів); у 2020 році – 231,1 т/рік (2,0% від загального обсягу викидів);
- ПрАТ «Коростенський завод МДФ» (переробна промисловість: деревообробка, виготовлення виробів з деревини) – викиди становлять 196,0 т/рік (1,5% від загального обсягу викидів);
- ПрАТ «Коростенський кар'єр» (добувна промисловість) – викиди становлять 146,3 т/рік (1,1% від загального обсягу викидів).

Викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від пересувних джерел відображають викиди від автомобільного транспорту на основі даних про кінцеве використання палива для транспортних засобів відповідно до енергетичного балансу. Викиди на одного жителя становили близько 52,5 кг у 2020 році, 50 кг – у 2019 році.

Внаслідок Чорнобильської катастрофи атмосфера була середовищем поширення радіоактивних ізотопів на значні відстані. На даний час радіоактивне забруднення атмосфери радіоактивними елементами чорнобильського походження на території громади відбувається переважно внаслідок лісових пожеж на радіоактивно-забруднених і радіаційно-небезпечних землях.

За інформацією Житомирського обласного центру гідрометеорології у 2020 році стан радіаційного забруднення атмосферного повітря за даними щоденних спостережень по рівню експозиційної дози гама випромінювання у Коростені має найвищий показник у порівнянні з іншими містами Житомирської області та становить 18 мкР/год.

2.3.4 Водокористування

Для міста Коростень річка Уж (у тому числі її поверхневі води та підземні води) є основною водною артерією та основним джерелом водопостачання жителів та підприємств (установ, організацій). В межах Коростенської громади протікають річки, що відносяться до басейну річки Уж, найбільшими з яких є: Кремно, Шестень, Синявка, Моства, Жабеч, Олешня, Могилянка, Лозниця, Саженка й інші та чисельні струмки

На річці функціонує ряд водорегулюючих гідротехнічних споруд, більшість з яких потребують реконструкції та модернізації. Руйнування гідротехнічних споруд може призвести до обміління річки, активізації ерозійних процесів, погіршення санітарно-епідемічного стану в населених пунктах та басейну річки, відсутності зон відпочинку населення.

Поверхневі води виконують взаємопов'язані функції водопостачання та приймача стічних вод. Погіршення технічного стану діючих очисних споруд впливає на зниження якості поверхневих вод та збільшення скидів неочищених або недостатньо очищених стічних вод.

Модуль експлуатаційних запасів підземних вод становить від 1,0 до 0,5 літра/секунду на 1 км². Основний іонний склад і мінералізація вод верхніх частин земної кори (до глибини розкриття свердловинами) представлений гідрокарбонатними, кальцієвими, залізистими складовими із мінералізацією до 1 г/л, що є найнижчим показником складу поверхневих вод по Україні. Води є помірно-жорсткими; вміст йоду в ґрунтових водах низький – від 2 до 3 мг/л.

Населені пункти громади знаходяться у межах територій схильних до максимального по Україні інтенсивного ступеня підтоплення.

Основні показники використання і відведення води

Адміністративно-територіальна одиниця	2016	2017	2018	2019	2020
	Забір прісної води, млн. м ³				
місто Коростень	3,9	4,0	4,0	3,9	3,6
Коростенський район	2,0	2,4	2,5	2,7	3,2
	Використання прісної води, млн. м ³				
місто Коростень	2,8	2,7	2,6	2,5	2,7
Коростенський район	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
	Оборотне та поворотно-послідовне водопостачання, млн. м ³				
місто Коростень	0,8	0,8	1,3	1,0	0,7
Коростенський район	0,9	1,5	1,7	1,7	1,3
	Загальне водовідведення, млн. м ³				
місто Коростень	4,4	4,5	4,6	4,6	4,1
Коростенський район	1,8	2,1	2,3	2,5	3,0

Основні показники використання і відведення води досліджені відповідно до даних Головного управління статистики у Житомирській області.

За даними басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять Державного агентства водних ресурсів України використання прісної води здійснювалось, в першу чергу, для виробничих потреб (61,6%) та побутово-питних (38,4%).

Скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти у місті Коростень становило 4130 тис. м³, з яких недостатньо очищених – 21,0 тис. м³; у сільських населених пунктах – 2903 тис. м³ (всі зворотні води пройшли відповідну очистку).

Гострою є проблема замулення та обміління русла річки Уж. У 2020 році за кошти міського бюджету у сумі 3495,0 тис. грн. було придбано багатофункціональну самохідну установку класу амфібія Тгухог Т40 із додатковим обладнанням у комплекті з метою розчищення русла річки; у 2020 році було виконано відповідних робіт на загальну суму 1268,3 тис. грн.

На якість водних ресурсів річки Уж негативно впливає робота міських очисних споруд каналізації, які потребують реконструкції, а також відсутність споруд очистки зливових стоків у місті Коростень, надходження по зливовій каналізації в річку господарсько-побутових стоків. Окрім того, потребує реконструкції гребля, розташована у місті. У 2019 році за рахунок коштів місцевого бюджету в сумі 206,5 тис. грн. були завершені роботи з капітального ремонту гідротехнічної споруди в селі Поліське (замінено клапанний затвор).

2.3.5 Земельні ресурси та стан ґрунтів

Територія громади має вигляд хвилястої рівнини. Зональний тип ландшафтів території відноситься до мішано-лісового Полісся. Близьке розташування кристалічних порід до поверхні землі обумовлює розвиток процесів заболочування, які уповільнюють ґрунтоутворення на Поліссі, що призводить до формування в низинах торф'яників торф'яно-болотних ґрунтів. На підвищених ділянках місцевості та на ділянках з потужним шаром льодовикових наносів відбуваються процеси формування дерново-підзолистих піщаних та супіщаних ґрунтів з кислою реакцією ґрунтового розчину.

Ґрунтовий покрив земель за рівнем забезпеченості азотом, фосфором та калієм є дуже низьким, що дозволяє віднести землі до середньо- та малородючих за критерієм оцінки середньої багаторічної врожайності груп зернових культур.

Нинішній стан ґрунтів сільськогосподарських угідь є достатньо проблемним. Ерозія, зменшення вмісту гумусів, засолення, закислення, ущільнення ґрунтів є дуже поширеним явищем на землях території громади.

Через дію різних природних, а здебільшого антропогенних факторів, на значних площах земель сільськогосподарського призначення, спостерігається погіршення якісного стану ґрунтового покриву, чому сприяє вирощування нерайонованих сировинних культур (соняшник, кукурудза) на ґрунтах з низькими показниками природної родючості.

Сучасний стан використання земельних ресурсів не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, що негативно впливає на стійкість агроландшафтів.

Антропогенний вплив на довкілля постійно зростає і досягнув критичних значень, що позначилося на стані ґрунтового покриву. Погіршуються фізичні, хімічні й біологічні властивості ґрунтів, зростають площі деградованих земель, забруднених атмосферними викидами й стічними водами, хімічними речовинами та відходами.

2.3.6 Мінерально-сировинний потенціал

На території Коростенської громади розташовані поклади корисних копалин, що знаходяться у добувній експлуатації, що не експлуатуються та добування, на яких призупинено з причини анулювання спеціальних дозволів на користування надрами.

Металічні корисні копалини представлені покладами апатит-ільменітових руд. Видобуток сировини сприятиме зменшенню дефіциту у забезпеченні ільменітовим концентратом діючих підприємств України з виробництва титанових пігментів, та отриманню за сучасними економічно ефективними та енергозберігаючими технологіями, з дотриманням санітарних та природоохоронних заходів, дефіцитного для держави апатитового концентрату, рідкісноземельних металів, ванадію і скандію. Родовище не експлуатується; знаходиться на стадії оформлення проектних документів на видобуток.

Неметалічні корисні копалини представлені покладами нерудних корисних копалин для забезпечення будівельної галузі, а саме гранітом, гнейсом, лабрадоритом, суглинком, піском та супутніми копалинами цегельно-черепичної сировини. Родовища, що розробляються Дідковицьке (рожевий граніт), Бехівське (граніт), Коростенське (Стремигородське) (граніт), Бехівське (гранодіорит) Васьковицьке (лабрадорит). Родовища, що не розробляються: Межирічське (рожевий граніт), Сарновицьке (граніт), Домолоцьке (граніт), Іскорость (граніт), Борщівське (граніт та пісок), Новомихайлівське (граніт), Бехівське 2 (граніт) Коростенське (каолін).

Мінерально-сировинний потенціал громади складається з унікальних покладів апатит-ільменітових руд та сировини для виробництва будівельних матеріалів.

2.3.7 Лісові ресурси

Лісові ресурси громади представлені землями лісового фонду, що знаходяться у віданні:

- Державного підприємства «Коростенське лісомисливське господарство» та його структурних підрозділів: Бехівського лісництва та Шершнівського лісництва (в межах територій Хотинівського та Холосненського старостатів). Відповідно до даних Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру площа земель лісового фонду Бехівського лісництва складає 7 602 га, Шершнівського лісництва, що розташовані на території Коростенської територіальної громади – 965 га;
- Дочірнього підприємства «Коростенський лісгосп АПК» Житомирського обласного комунального агролісгосподарського підприємства «Житомироблагроліс». Відповідно до плану управління підприємством на 2021 рік площі земель лісового фонду Коростенського лісництва, що розташовані на території громади, складають 8 617,2 га.

Загальний запас стовбурової деревини становить понад 200 млн. м³. Щорічний обсяг рубок головного користування по землях ДП «Коростенське лісомисливське господарство» становить близько 15,01 тис.м³, у тому числі: сосна - 7,46 тис. м³; дуб - 2,52 тис. м³; береза - 3,71 тис. м³; вільха - 0,44 тис. м³; осика - 0,88 тис. м³. Щорічний обсяг рубок ДП «Коростенський лісгосп АПК» головного користування запроєктовано на рівні 34,28 тис. м³ на площі, що представлена рекреаційно-оздоровчими, захисними та експлуатаційними лісами. Щорічний обсяг рубок формування та оздоровлення лісів запроєктовано на рівні 57,64 тис. м³.

Структура земель для ведення лісового господарства

Адміністративно-територіальна одиниця	Площа земель лісового фонду, тис. га	Загальна площа території, тис. га	Частка земель лісового фонду, %
Коростенська громада	16,22	80,73	20,10
ДП "Коростенське лісомисливське господарство"	7,60		
ДП "Коростенський лісгосп АПК"	8,62		
Житомирська область	1 127,00	2 982,70	37,80

Частка земель лісового фонду Коростенської територіальної громади в загальній площі території складає 20,1%, що є значно нижчою відповідного показника по Житомирській області (37,8%) на 46,8%.

Політика в області лісового господарства та лісокористування має бути направлена на використання лісових ресурсів виключно до їх цільового призначення, базуватись на принципах невиснажливості, раціональності та безперервності, розробці та проведенні комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів щодо зменшення фактів незаконного вирубування деревини, розробленні системи заходів щодо розширеного відтворення лісових ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання.

2.3.8 Природно-заповідний фонд та збереження біорізноманіття

Природно-заповідний фонд представляє собою ділянки суші та водного простору, природні комплекси та об'єкти, які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність та виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання

загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» природно-заповідні території охороняються як національне надбання, щодо яких встановлені особливі режими охорони, відтворення і використання, які виступають складовою частиною світової системи природних територій. Розвиток системи природоохоронних територій є важливою передумовою для забезпечення сталого розвитку країни.

Безпосередньо природно-заповідний фонд Коростенської міської територіальної громади представлений унікальними та найкраще збереженими природними територіями та об'єктами місцевого значення. Заповідні території включають 2 ландшафтних заказника, 2 гідрологічних заказника, 1 лісовий заказник, 1 дендрологічний парк, 3 геологічні пам'ятки природи. Об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного значення на території громади відсутні. Загальна площа територій природно-заповідного фонду громади становить 2 738,3 га.

- *Ландшафтний заказник «Михайловичі»* (об'єкт охорони – ділянка відкритого автотрофного обводненого болота з високою повнотою та продуктивністю насаджень і багатою та різноманітною рослинністю);

- *Ландшафтний заказник «Полігон»* (об'єкт охорони – ділянка з комплексом соснових, сосново-березових, вільхових лісів із незначними лісоболотними мезотрофними комплексами з багатою та різноманітною рослинністю та тваринним світом);

- *Гідрологічний заказник «Хвощове болото»* (об'єкт охорони – ділянка обводненого відкритого мезотрофного болота з багатою та різноманітною рослинністю та тваринним світом, на території заказника зустрічаються популяції диких промислових копитних звірів);

- *Гідрологічний заказник «Лозанове»* (об'єкт охорони – ділянка обводненого відкритого мезотрофного болота з багатою та різноманітною рослинністю);

- *Лісовий заказник «Межиріччя»* (об'єкт охорони – ділянка невеликих лісових масивів, гранітних скель на берегах річок, заплав, порослих різноманітною вологолюбною рослинністю);

- *Дендрологічний парк «Еліта»* (об'єкт охорони – ділянка із лісовими насадженнями різноманітних рослин, у тому числі лип серцелистих, серед яких 15 екземплярів належать до старовікових (100 – 180 років) з обхватами стовбурів 143 – 260 см.);

- *Геологічна пам'ятка природи «Ольжині купальні»* (об'єкт охорони – ділянки із мальовничими скелями та валунами на березі річки Уж, що представляють собою два великі брили рожевого граніту з овальними заглибленнями напівприкритими водою);

- *Геологічна пам'ятка природи «Баранячі лоби»* (об'єкт охорони – ділянки із групи мальовничими скель та валунів на березі річки Уж, що представляють собою великі брили червоного граніту ранньопротерозойської ери);

- *Геологічна пам'ятка природи «Велитенські котли»* (об'єкт охорони – ділянка із групи мальовничих скель на березі річки Уж, що представляють собою великі брили червоного граніту ранньопротерозойської ери).

Деякі представники флори і фауни територій та об'єктів природно-заповідного фонду віднесені до Червоної книги України, Європейського Червоного списку, обласного Червоного списку, Зеленої книги. Рідкісні угруповання рослин охороняються Бернською конвенцією та занесені до Зеленої книги та обласного Червоного списку.

«Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки», затверджена Постановою КМУ від 05.08.2020 року №695, передбачає розширення частки територій та об'єктів природно-заповідного фонду до 15% від загальної території відповідного регіону до 2027 року. Цей показник є суттєвим екологічним і соціальним індикатором, підвищення якого сприяє підтриманню екологічного балансу екосистем та екологічній стабільності територій.

Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» для забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України передбачено збільшення та розширення територій природно-заповідного фонду (зокрема заповідних зон у національних природних парках та регіональних ландшафтних парках), створення на суходолі і забезпечення збереження і функціонування репрезентативної та ефективно керованої системи територій та об'єктів природно-заповідного фонду, у тому числі транскордонних та європейського і міжнародного значення.

Створення нових / розширення існуючих територій і об'єктів природно-заповідного фонду громади передбачено Стратегічним планом розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року.

Визначення коефіцієнтів заповідності

Показник	Площа, тис. га	Показники		
		2016	2019	2020
Загальна площа Житомирської області, тис. га	2 982,70			
Загальна площа території Коростенської громади, тис. га	80,73			
Загальна площа об'єктів природно-заповідного фонду, тис. га		2,738	2,738	2,738
Частка заповідних земель у загальній площі області, %		0,092	0,092	0,092
Частка заповідних земель у загальній площі громади, %		3,392	3,392	3,392

За період з 2010 року на території Коростенської громади не було створено нових чи розширено існуючих територій і об'єктів природно-заповідного фонду.

Екологічна мережа представляє собою єдину територіальну систему, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

Території та об'єкти природно-заповідного фонду Коростенської громади включені до екологічної мережі Житомирської області. Відповідно до Регіональної схеми екологічної мережі окремі території, що мають особливу цінність для охорони довкілля, відносяться до Смарагдової мережі.

Мета збереження територій Смарагдової мережі полягає у забезпеченні охорони оселищ та видів, наведених у Резолюціях Бернської конвенції, що і є передумовою для створення території Смарагдової мережі та збереження яких реалізується через біогеографічний підхід, що передбачає визначення територій довгострокового збереження видів і оселищ в межах біогеографічних регіонів. На півночі території Коростенської громади, яка розташована в межах континентального біогеографічного регіону, вздовж заплави річки Уж та її приток із північного сходу частково через села Сарновичі, Дідковичі, Васьковичі на північний захід пролягає територія Смарагдової мережі – території Словечанського кряжу.

Території заказника прийняті до Смарагдової мережі за ідентифікаційним номером UA0000173 загальною площею у Житомирській області 95849 га. На території заповідного фонду виявлено 24 рідкісних видів птахів, 30 інших рідкісних видів та 15 природних оселищ.

2.3.9 Управління відходами

Одним із пріоритетних напрямів роботи щодо покращення екологічного стану території громади є розв'язання проблем у сфері поводження з відходами. У місті Коростень відходи вивозяться на полігон твердих побутових відходів (ТПВ), який обслуговує Комунальне виробничо-господарське підприємство (КВГП).

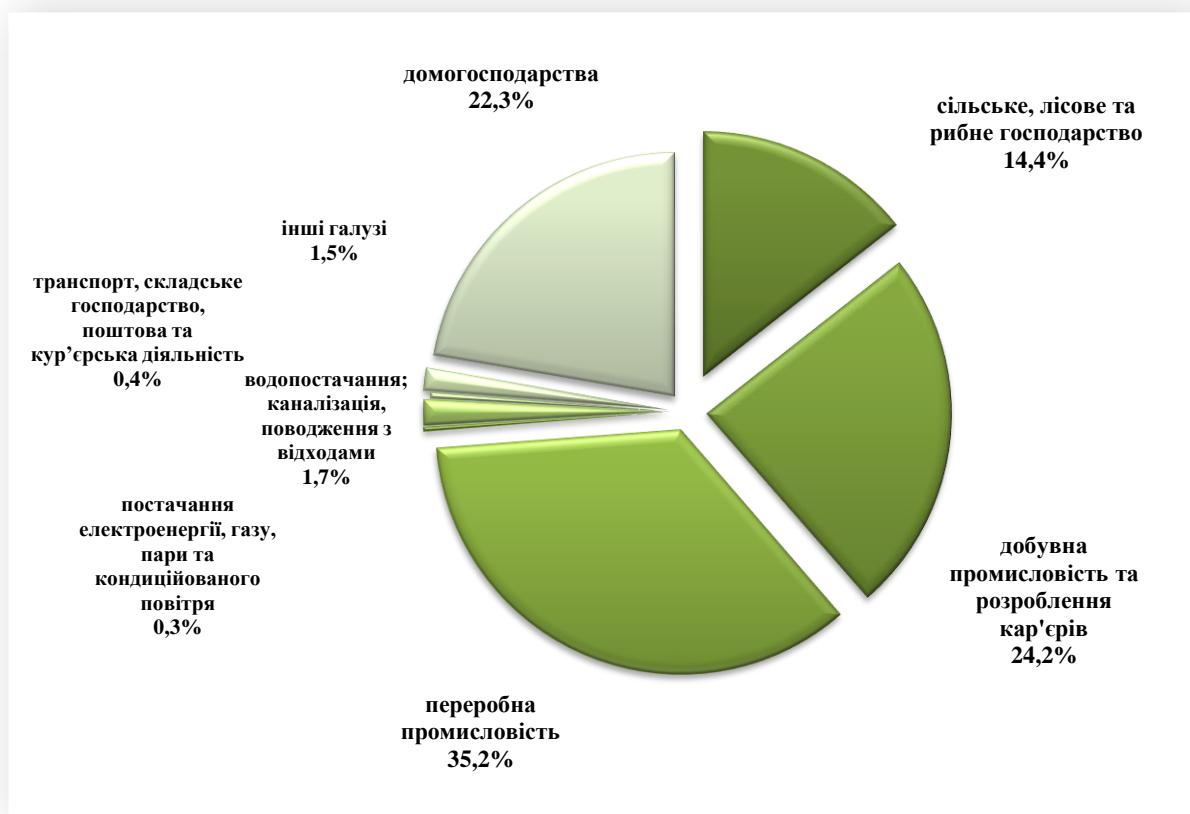
Протягом 2019 року ліквідовано 877 м³ стихійних сміттєзвалищ на загальну суму 166,6 тис. грн.; протягом 2020 року – 1184 м³ стихійних сміттєзвалищ на загальну суму 239,0 тис. грн.

Прибережні смуги річки Уж та її приток захарашені звалищами твердими побутовими і будівельними відходами. З метою недопущення засмічення берегів річки Уж проводились перевірки санітарного стану берегової зони. За участі підприємств, установ та навчальних закладів міста неодноразово проводилися акції по прибиранню прибережних смуг річки від сміття.

Динаміка утворення відходів

Адміністративно-територіальна одиниця	Утворення відходів, т			
	2017	2018	2019	2020
місто Коростень	30,1	36,7	46,2	28,1
<i>ланцюговий темп приросту, %</i>		21,9	25,9	-39,2
Коростенський район (сільська місцевість)	1,2	1,9	1,4	1,1
<i>ланцюговий темп приросту, %</i>		58,3	-26,3	-21,4

Утворення відходів у місті Коростень зростало з 2017 по 2019 роки та мало суттєве скорочення у 2020 році. В свою чергу, у сільській місцевості спостерігалось поступове скорочення.

Структура утворення відходів за галузями господарювання

Найбільша частка відходів утворюється у добувній промисловості та розробленні кар'єрів (24,4%), переробній промисловості (35,2%), сільському, лісовому та рибному господарстві (14,4%).

Частка відходів I-III класів небезпеки в загальному обсязі утворених відходів становила:

- у 2020 році у місті Коростень – 0,05%, у сільській місцевості – 5,95%;
- у 2019 році – у місті Коростень – 0,05%, у сільській місцевості – 1,09%;
- у 2018 році – у місті Коростень – 0,07%, у сільській місцевості – 2,48%;
- у 2017 році – у місті Коростень – 0,09%, у сільській місцевості – 6,73%.

З метою запобігання забруднення довкілля небезпечними відходами, відповідно до ст. 17 Закону України «Про відходи», суб'єктами господарювання повинні здійснюватися відповідні заходи щодо максимальної утилізації відходів чи передачі їх іншим споживачам та спеціалізованим підприємствам, установам і організаціям, які займаються збиранням, обробленням та утилізацією відходів.

Основні показники управління відходами досліджені відповідно до даних Головного управління статистики у Житомирській області та Регіональних доповідей про стан навколишнього природного середовища Житомирської області.

На 01.01.2021 року на території міста Коростень функціонує 1 полігон твердих побутових відходів, що розташований 1,5 км у східному напрямку від міста Коростень та 1 км на захід від села Грозино. Відповідно до паспорту полігону проектна потужність видалення відходів становить 6717,1 тис. м³, площа земельної ділянки складає 30,0 га, у тому числі площа ділянки складування – 17,4 га. Обсяг видалених відходів за 2020 рік становив 511,8 тис. т / 2047,2 тис. м³. Обсяги захоронення відходів становили: 136 671 м³ / 30 751 т – у 2018 році; 118 085 м³ / 26 569 т – у 2019 році; 142 093 м³ / 31 959 т – у 2020 році. Полігон обслуговується Комунальним виробничо-господарським підприємством. Полігон відповідає нормам екологічної безпеки, не потребує рекультиваци; на полігоні відсутня система збирання та знезараження фільтрату.

В місті Коростень впроваджена система роздільного збирання побутових відходів, зокрема встановлено 38 контейнерів під папір, 38 контейнерів під скло, 38 контейнерів під пластик.

На території громади функціонують об'єкти, що становлять підвищену екологічну небезпеку, а саме: ПрАТ «Коростенський завод МДФ», Комунальне виробничо-господарське підприємство.

Ефективне вирішення комплексу питань, пов'язаних з поводженням з побутовими відходами має базуватись на визначенні основних пріоритетів і напрямів з урахуванням специфічних особливостей населених пунктів, поєднанні інтересів та зусиль органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, утворювачів відходів, перевізників і контролюючих органів.

Основним напрямком роботи у сфері поводження з відходами залишається вирішення питання забезпечення повного збирання небезпечних відходів з метою передачі їх для подальшої утилізації, обробки (переробки) на спеціалізовані підприємства.

2.3.10 Здоров'я населення

За останні п'ять років демографічна ситуація в Коростенській громаді свідчить про наявну тенденцію депопуляції або зменшення відтворення населення.

Основними показниками, що дозволяють оцінити поточний стан відтворення населення в громаді є зміни показників народжуваності і смертності. Динаміку природного руху населення можна проаналізувати з використанням коефіцієнтів народжуваності та смертності. Загальний коефіцієнт народжуваності громади характеризує рівень народжуваності, притаманний даному регіону та показує відношення

кількості народжених на 1000 осіб до середньорічної чисельності населення. Загальний коефіцієнт смертності громади показує кількість померлих на 1000 осіб до середньорічної чисельності населення за досліджуваний період.

За період з 2014 по 2020 роки має місце стійка тенденція зниження коефіцієнтів народжуваності у місті Коростень та сільських населених пунктів Коростенської громади, зокрема:

- народжуваність у місті Коростень знизилась з 11 осіб на 1000 жителів наявного населення у 2014 році до 6,2 – у 2020 році; базисний темп скорочення становив 43,6%;
- народжуваність в сільській місцевості (Коростенський район) знизилась з 12,5 осіб на 1000 жителів наявного населення у 2014 році до 8,4 – у 2020 році; базисний темп скорочення становив 32,8%.

Скорочення народжуваності у Коростені відбувається швидше, ніж у населених пунктах сільської місцевості.

За період з 2014 по 2020 роки спостерігається стійка тенденція збільшення коефіцієнтів смертності у місті Коростень та сільських населених пунктів Коростенської громади, зокрема:

- смертність у місті Коростень збільшилась з 15 осіб на 1000 жителів наявного населення у 2014 році до 18 – у 2020 році; базисний темп приросту смертності становив 20,0%;
- смертність у сільській місцевості (Коростенський район) збільшилась з 23 осіб на 1000 жителів наявного населення у 2014 році до 23,3 – у 2020 році; базисний темп приросту смертності становив 1,3%.

Швидкість смертності у Коростені є вищою за смертність у сільських населених пунктах громади, хоча коефіцієнт смертності є вищим у сільській місцевості.

Динаміка коефіцієнтів смертності (на 100 тис. населення)

Коефіцієнти смертності за основними причинами захворювань

Хвороби системи кровообігу

<i>Період</i>	<i>місто Коростень</i>	<i>Коростенський район</i>	<i>Житомирська область</i>
2017	1 083,1	1 612,1	1 150,6
2018	1 073,9	1 714,5	1 166,9
2019	1 198,7	1 579,6	1 164,8

Новоутворення (онкологічні захворювання)

<i>Період</i>	<i>місто Коростень</i>	<i>Коростенський район</i>	<i>Житомирська область</i>
2017	180,0	163,1	185,6
2018	165,6	196,5	191,0
2019	179,2	203,8	182,5

Хвороби органів травлення

<i>Період</i>	<i>місто Коростень</i>	<i>Коростенський район</i>	<i>Житомирська область</i>
2017	163,1	87,2	49,8
2018	102,5	34,7	57,7
2019	85,6	101,9	63,9

Хвороби органів дихання

<i>Період</i>	<i>місто Коростень</i>	<i>Коростенський район</i>	<i>Житомирська область</i>
---------------	------------------------	----------------------------	----------------------------

2017	12,5	87,2	32,7
2018	23,7	84,8	34,8
2019	23,8	74,5	33,7

У структурі поширеності хвороб у 2020 році, як і у попередніх періодах, головну частку займають хвороби системи кровообігу (73,9% у місті Коростень, 74,8% у сільській місцевості), новоутворення (онкологічні захворювання) (11,0% у місті Коростень, 9,6% у сільській місцевості), хвороби органів травлення (5,3% у місті Коростень, 4,8% у сільській місцевості), хвороби органів дихання (1,5% у місті Коростень, 3,5% у сільській місцевості).

Основні показники здоров'я населення досліджені відповідно до даних Головного управління статистики у Житомирській області.

За інформацією Центру первинної медико-санітарної допомоги за 2020 рік коефіцієнт смертності за захворюваннями, спричиненими новоутвореннями, становив 150,9 осіб; хвороб систем кровообігу – 1218,6 осіб; хвороб травлення – 59,4 особи; хвороб органів дихання – 115,6 осіб. Суттєве збільшення захворюваності на хвороби дихання спричинене збільшенням кількості померлих від пневмоній.

На території громади серйозною проблемою для здоров'я населення, пов'язаною із забрудненням атмосферного повітря, є негативний вплив оксиду вуглецю. Суттєво впливають на здоров'я людей викиди в атмосферу важких металів.

Сучасний стан забруднення атмосфери є серйозною екологічною проблемою, яка негативно впливає на умови життя та на здоров'я населення, в цілому на екосистеми і розвиток сільськогосподарських культур, призводить до несприятливих екологічних наслідків таких як закислення ґрунту та води, глобальне потепління, виснаження озонового шару тощо. Викиди, хімічні реакції в атмосфері та опади, що містять сполуки сірки і азоту, зумовлюють підкислення в наземних та водних екосистемах, порушується структура та функціонування екосистем, шкідливо впливають на здоров'я людей (ураження дихальних шляхів), нищать рослинність, знижують родючість ґрунтів, пришвидшують корозію металів, руйнують кам'яні будівлі та металокопункції, прискорюють зменшення риб у водоймах та збільшують кількість водоростей.

2.3.11 Прогнозні припущення про стан довкілля

Прогнозні зміни стану довкілля, якщо Стратегічний план не буде затверджений матимуть той же характер (в цілому стабільний), що має місце при поточному стані з ймовірною тенденцією до погіршення. Зміни клімату передбачають зростання середньої температури; значну кількість парникових газів; відсутність в населених пунктах «комфортних зон» (тінь, вода, контрольована температура, вологість). Якість атмосферного повітря продовжує погіршуватись від викидів промислово-виробничих підприємств, стаціонарних та пересувних джерел, недотримання технологій виробництва, несвоєчасної реконструкції та модернізації об'єктів житлово-комунального господарства, низького рівня впровадження енергозберігаючих технологій та використання альтернативних джерел енергії. Недостатня модернізація очисних споруд, неорганізоване водовідведення поверхневих стічних вод супроводжується ризиками забруднення ґрунтів та ґрунтових вод, погіршення якості підземних вод.

Продовжується депопуляція населення, в першу чергу, з причини негативного впливу забруднення довкілля на здоров'я населення, у тому числі перевищення смертності над народжуваністю та збільшення захворюваності на основні хвороби, що мають місце в громаді. Наявні дані захворюваності населення серед усіх вікових груп, свідчать про більш ймовірний вплив стану атмосферного повітря на здоров'я людини. Крім того суттєву загрозу несуть промислово-виробничі підприємства та істотне збільшення

транспортного навантаження, збільшення наявності заболочених територій переважно для жителів сільської місцевості.

Крім того, відсутність впровадження дієвих заходів щодо покращення довкілля негативно вплине на біорізноманіття та стан об'єктів та територій природно-заповідного фонду.

Стратегічний план розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року визначає пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку, підвищення якості життя населення, у тому числі завдяки впровадженню суттєвих заходів з покращення стану довкілля та раціонального використання природних ресурсів.

3. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ ЦІЛЯМ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Аналіз відповідності цілей Стратегічного плану розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним «Основними засадами (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Стратегічні цілі Стратегічного плану Коростенської міської територіальної громади		
	1 Підвищення конкурентоспроможності галузей економіки на засадах смарт-спеціалізації	2 Підвищення якості рівня життя та забезпечення охорони довкілля	3 Розвиток людського потенціалу та соціальна інфраструктура
1 Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	X	X	X
2 Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	X	X	X
3 Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	X	X	
4 Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	X	X	X
5 Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління	X	X	

Оцінка відповідності стратегічних цілей Стратегічного плану має узгодженість із стратегічними цілями стратегії державної екологічної політики (визначається позначкою «X»). Відсутність позначки визначає нейтральність цілей одна до одної або неузгодженість, яка може бути здійснена у подальшому стратегічному плануванні з розробкою заходів, направлених на узгодженість таких цілей.

Аналіз відповідності цілей Стратегічного плану розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року стратегічним цілям, визначеним «Стратегією екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року», яка визначає соціально-економічні сектори, які є вразливими до наслідків зміни клімату, зокрема: біорізноманіття, водні ресурси, енергетика, громадське здоров'я, лісове господарство, прибережні території, рибне господарство, сільське господарство та ґрунти, територіальні громади, транспорт та інфраструктура, туризм.

Стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року	Стратегічні цілі Стратегічного плану Коростенської міської територіальної громади
---	---

	1 Підвищення конкурентоспроможності галузей економіки на засадах смарт-спеціалізації	2 Підвищення якості рівня життя та забезпечення охорони довкілля	3 Розвиток людського потенціалу та соціальна інфраструктура
1. Зменшення рівня промислового забруднення	X	X	
2. Створення ефективної системи хімічної безпеки			
3. Забезпечення раціонального використання природних ресурсів	X	X	X
4. Досягнення «доброго» екологічного стану вод	X	X	
5. Забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату	X	X	
6. Створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поводження з відходами		X	
7. Підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища			
8. Збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні	X	X	X
9. Посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату			
10. Стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону			
11. Включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами			
12. Підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату			

Оцінка відповідності стратегічних цілей Стратегічного плану має узгодженість із стратегічними цілями стратегії державної екологічної політики (визначається позначкою «X»). Відсутність позначки визначає нейтральність цілей одна до одної або неузгодженість, яка може бути здійснена у подальшому стратегічному плануванні з розробкою заходів, направлених на узгодженість таких цілей.

Аналіз відповідності цілей Стратегічного плану Коростенської міської територіальної громади до 2030 року регіональним екологічним цілям, визначеним Стратегією розвитку Житомирської області на період до 2027 року

Основні регіональні екологічні оперативні цілі Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2027 року	Стратегічні цілі Стратегічного плану Коростенської міської територіальної громади		
	1 Підвищення конкурентоспроможності галузей економіки на засадах смарт-спеціалізації	2 Підвищення якості рівня життя та забезпечення охорони довкілля	3 Розвиток людського потенціалу та соціальна інфраструктура
1.4 Органічне рослинництво і тваринництво та виробництво органічних продуктів харчування – точки конкурентоспроможності регіональної економіки, трансформовані у регіональну смарт-спеціалізацію	X	X	X
2.1 Сприяння розвитку туризму, збереження і розвиток історико-культурної спадщини	X	X	X
2.2. Просторове планування, модернізована комунальна інфраструктура, енергозбереження та підтримка альтернативної енергетики	X	X	X
3.1 Зміцнення здоров'я населення, підвищення демографічного потенціалу	X	X	X

Оцінка відповідності стратегічних цілей Стратегічного плану має узгодженість із стратегічними цілями стратегії регіонального розвитку (визначається позначкою «X»). Відсутність позначки визначає нейтральність цілей одна до одної або неузгодженість, яка може бути здійснена у подальшому стратегічному плануванні з розробкою заходів, направлених на узгодженість таких цілей.

4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Засади екологічної політики України визначаються Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 року №2697-VIII. Закон передбачає інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку.

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 року №695, як планувальний документ для реалізації секторальних стратегій розвитку та координації державної політики у різних сферах визначає досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців.

Соціально-економічні сектори, які є вразливими до наслідків зміни клімату, зокрема: біорізноманіття, водні ресурси, енергетика, громадське здоров'я, лісове господарство, прибережні території, рибне господарство, сільське господарство та ґрунти, територіальні громади, транспорт та інфраструктура, туризм, визначені Стратегією екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 року №1363-р.

Регулювання суспільних відносин у сфері формування, збереження та раціонального, невиснажливого використання екомережі як однієї з найважливіших передумов забезпечення сталого, екологічно збалансованого розвитку України, охорони навколишнього природного середовища, задоволення сучасних та перспективних економічних, соціальних, екологічних та інших інтересів суспільства, визначається Законом України «Про екологічну мережу України» від 24.06.2004 року №1864-IV.

Забезпечення дотримання Цілей сталого розвитку здійснюється відповідно до Указу Президента України № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

Відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування, у тому числі стратегій розвитку громад, регулюються законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 року №2354-VIII.

Основними міжнародними правовими документами щодо стратегічної екологічної оцінки є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України від 01.07.2015 року №562-VIII, та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Юридичні засади поводження з водними ресурсами визначаються Водним кодексом України від 06.06.1995 року №214/95-ВР та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів. Найголовнішими питаннями у сфері водопостачання та водовідведення є дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. Дозволи на спеціальне водокористування надаються Радою міністрів АР Крим і обласними адміністраціями (для водних ресурсів державного значення) та органами виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища АР Крим і обласними радами водних ресурсів місцевого значення.

Основними нормативно-правовими актами у сфері користування водними ресурсами є: постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування»; постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується»; Державні санітарні норми та правила «Питна вода. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»; наказ Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами»; постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів».

Правове й інституційне регулювання та ключові екологічні вимоги, спрямовані на збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря, створення сприятливих умов для життєдіяльності, забезпечення екологічної безпеки та запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та навколишнє природне середовище, визначаються в Законі України «Про охорону атмосферного повітря» від 16.10.1992 року №2707-ХІІ.

Основними нормативно-правовими актами у сфері захисту атмосферного повітря є: постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря»; постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок видачі дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами»; постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок здійснення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря»; посібник з інвентаризації джерел викидів в атмосферне повітря; максимальні допустимі концентрації та «можливі рівні безпечного ефекту» для забруднюючих речовин в атмосферному повітрі для заселених територій.

Правові, організаційні та економічні засади діяльності, пов'язаної із запобіганням або зменшенням обсягів утворення відходів, їх збиранням, перевезенням, зберіганням, сортуванням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням та захороненням, а також з відверненням негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини на території України, регулюються Законом України «Про відходи» від 05.03.1998 року №187/98-ВР та іншими законодавчими актами.

Норми законодавства у сфері інвестиційної діяльності направлені на необхідність дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності, зокрема Законом України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 року №1560-ХІІ встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України. В разі їх порушення інвестиційна діяльність може бути зупинена або припинена. Крім того, інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 року №2059-VIII.

5. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Атмосферне повітря

Стратегічний план не передбачає створення нових підприємств із значними обсягами викидів в атмосферне повітря, тому заходи з її реалізації не призведуть до значних негативних наслідків для атмосферного повітря. Оперативні цілі стратегічної цілі

1 Підвищення конкурентоспроможності галузей економіки на засадах смарт-спеціалізації передбачають розширення промислово-виробничого комплексу, у тому числі сприяння розвитку агропромислового господарства, що може на стадіях впровадження таких інвестиційних проєктів мати певний негативний ефект щодо підвищення викидів у атмосферу виключно у короткостроковому періоді. Враховуючи той факт, що на сьогоднішній день розширення промислових потужностей передбачає застосування сучасних інноваційних енергозберігаючих технологій, використання альтернативних джерел енергії, тощо, передбачається несуттєве збільшення обсягів викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря.

Реалізація завдань оперативної цілі 1.4 Розвиток туристичного потенціалу та рекреаційної (креативної) індустрії, ймовірно може призвести до збільшення викидів забруднюючих речовин через використання транспортних засобів під час туристичних подорожей та перевезень. Для туристичних перевезень характерними є часті зупинки з метою огляду історико-культурних об'єктів та відпочинку на територіях природно-заповідного фонду, а також рух на невеликих швидкостях, що значно підвищує обсяги викидів.

Інфраструктурний розвиток територій передбачає, у тому числі будівництво, модернізацію, капітальний ремонт об'єктів житлово-комунального господарства, покращення благоустрою, створення умов щодо збереження та відновлення доріг та дорожньої інфраструктури, поліпшення організації транспортного сполучення, що на етапах будівельних робіт негативно впливатиме на якість повітря переважно у короткостроковому періоді на етапах такого будівництва. Зниження якості атмосферного повітря обумовлено:

- викидами пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами, у тому числі з поверхонь (земляні роботи, навантаження, рух машин і обладнання тощо);
- викидами продуктів спалювання палива з двигунів машин та устаткування, пересувних джерел (транспортні засоби), що використовуються у будівельному процесі, у тому числі для перевезення працівників, транспортування матеріалів й інших потреб.

Викиди вихлопних газів і пилу несуттєво вплинуть на довгострокове погіршення якості повітря прилеглих територій. Якщо має місце короткочасне погіршення якості повітря, негативний вплив припиниться при завершенні будівельних робіт.

Реалізація заходів з метою поліпшення якості атмосферного повітря і скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними і пересувними джерелами передбачає впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій в системі життєзабезпечення населених пунктів; використання альтернативних видів палива; застосування новітніх інноваційних технологій у процесах будівництва та виробництва, що вже передбачають знижені показники викидів.

Кліматичні зміни

Як було зазначено вище, під час розширення діючих та створення нових промислово-виробничих потужностей, у тому числі у сільському господарстві та інфраструктурному будівництві, викиди парникових газів передбачаються у короткостроковому періоді на етапах такого будівництва або реалізації інвестиційних проєктів у промисловості. Загалом, загальний вплив заходів Стратегічного плану на клімат є позитивним, враховуючи завдання щодо впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій в системі життєзабезпечення населених пунктів, використання альтернативних видів палива, розширення сфери органічного виробництва, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, розширення територій природно-заповідного фонду тощо.

Водні ресурси

Вплив на водні ресурси заходів Стратегічного плану є переважно нейтральним; негативний вплив під час окремих проєктів є помірним і прийнятним. Зокрема, на якість водних ресурсів на будівельних ділянках і на ділянках дорожніх робіт можуть негативно вплинути інфраструктурне будівництво та ремонт автомобільних доріг виключно у короткостроковій перспективі на етапах такого будівництва. Крім того, Стратегічний план передбачає реалізацію низки заходів, спрямованих на ефективне використання водних ресурсів громади, забезпечення споживачів якісною питною водою, будівництво та реконструкцію очисних споруд і систем водовідведення, поліпшення стану водних об'єктів громади, зокрема річки Сула та її приток, ставків.

Земельні ресурси

Негативними наслідками впливу деяких заходів Стратегічного плану на земельні ресурси може бути вилучення або трансформація земель для розвитку транспортної інфраструктури, будівництва житла й інших об'єктів соціальної сфери, у тому числі фізкультурно-оздоровчої інфраструктури та благоустрою, будівництва та реконструкції мереж водопостачання та водовідведення, розвитку нових туристичних маршрутів та їх облаштування. Зазначені заходи передбачені оперативними цілями 2.1 Інфраструктурний розвиток територій та пріоритетна увага сільській місцевості та 2.2 Покращення демографічної ситуації та продовження тривалості активного періоду життя. В рамках підвищення продуктивності агропромислового комплексу, може бути незначний негативний вплив на землі сільськогосподарського призначення, що розорюються та накопичують забруднюючі речовини під час провадження діяльності, у тому числі використання добрив. Завдання 1.2.3 Створення умов для стимулювання розвитку органічного рослинництва і тваринництва, сприятиме покращенню стану ґрунтів. Враховуючи, що Стратегічний план переважно передбачає розширення, реконструкцію, модернізацію існуючої інфраструктури, очікується, що негативні впливи будуть мінімальними та короткостроковими.

Поводження з відходами

Під час будівництва (дорожньо-транспортна інфраструктура, будівництво житла і спортивних споруд, об'єктів соціальної інфраструктури, будівництво та реконструкція мереж водопостачання та водовідведення тощо) основним негативним наслідком є утворення будівельних відходів. Збір та утилізація всіх видів відходів, що утворюються на об'єктах їх утворення, відповідно до норм діючого законодавства і передового досвіду, сприятиме запобіганню забрудненню довкілля. Неналежне поводження з відходами може призвести до потенційного впливу на ґрунти і водні ресурси, а також в залежності від видів матеріалів відходів, на атмосферне повітря. Розвиток промислового комплексу, у тому числі агропромислового, розширення існуючих виробничих потужностей, прогресивний розвиток підприємництва, що передбачений стратегічною ціллю 1. Підвищення конкурентоспроможності галузей економіки на засадах смарт-спеціалізації, ймовірно може супроводжуватись зростанням кількості утворених промислових відходів. Оскільки Стратегічний план не передбачає створення нових великих підприємств, можна припустити, що негативний вплив відходів буде помірним і прийнятним. Заходи оперативної цілі 1.4 Розвиток туристичного потенціалу та рекреаційної (креативної) індустрії й інші напрями, пов'язані із масовими заходами, фестивалями, конференціями, традиційними святами (дозвілля, спорт, культура, тощо) ймовірно несуттєво призведуть до збільшення кількості твердих побутових відходів. У даному випадку важливим є реалізація заходів завдання 2.3.1 Впровадження сучасних технологій і заходів очистки стічних вод та управління відходами, які вплинуть на скорочення накопичення відходів та зниження кількості створених стихійних та несанкціонованих сміттєзвалищ.

Біорізноманіття

Стратегічний план не передбачає реалізацію заходів, які можуть негативно вплинути на флору і фауну громади. В свою чергу, заходи оперативної цілі 2.3 Впровадження заходів покращення стану довкілля та раціонального використання природних ресурсів, зокрема впровадження сучасних технологій і заходів очистки стічних вод та управління відходами; запобігання несанкціонованим скидам у річку Уж; формування збалансованої системи раціонального еколого-економічного балансу територій та використання природних ресурсів; формування та розвиток екологічної мережі та впровадження заходів збереження природно-заповідного фонду, спрямовані на збереження ландшафтного та біотичного різноманіття, що матиме позитивні наслідки для довкілля. Одним з очікуваних результатів реалізації таких заходів є збереження популяції байбаків, що оселені на землях Байбачого зоологічного заказника, а також сприяння збільшенню чисельності популяцій рідкісних видів рослин та тварин, що занесені до Червоної книги України, Європейського Червоного списку, обласного Червоного списку, Зеленої книги та тих, що охороняються Бернською конвенцією.

Природно-заповідний фонд

Стратегічний план не передбачає заходів, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти природно-заповідного фонду громади. В свою чергу, завдання 2.3.3 Формування та розвиток екологічної мережі та впровадження заходів збереження природно-заповідного фонду спрямоване на розширення площ природно-заповідного фонду і створення нових об'єктів, що матиме позитивні наслідки для довкілля та збереження біорізноманіття.

Здоров'я населення

Впровадження заходів Стратегічного плану за умови його повноцінної реалізації має сприяти покращенню життя та стану здоров'я населення. Впровадження заходів стратегічної цілі 2 Підвищення якості рівня життя та забезпечення охорони довкілля, зокрема за завданнями 2.2.1 Формування оптимальної мережі закладів охорони здоров'я, їх модернізація; доступність та якість надання медичних послуг; 2.2.2 Розбудова спортивної та фізкультурно-оздоровчої інфраструктури, підтримка розвитку спорту та рухової активності; 2.2.3 Пропаганда громадського здоров'я, має у довгостроковій перспективі привести до скорочення депопуляції населення завдяки своєчасній профілактиці та запобіганню захворюваності, збільшенню активного віку населення, зниженню смертності, збільшенню народжуваності тощо. Загалом заходи Стратегічного плану направлені на прямий та опосередкований позитивний вплив на здоров'я населення.

Транскордонний вплив

Транскордонний вплив при реалізації Стратегічного плану розвитку на довкілля, у тому числі здоров'я населення, відсутній.

6. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ

Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегічного плану ґрунтуються на впливі та наслідках на довкілля та здоров'я населення. Зазначені заходи носять виключно загальний рекомендований характер щодо усунення можливих негативних наслідків; в свою чергу, конкретні заходи до основних завдань Стратегічного плану розглядаються під час реалізації відповідних проєктів та надання екологічних дозволів.

Сфера довкілля	Заходи щодо зменшення негативних наслідків впливу
<i>Атмосферне повітря</i>	<ul style="list-style-type: none"> - технологічне переоснащення та модернізація потужностей промислово-виробничого комплексу та сільського господарства; - заходи з озеленення територій; - дотримання нормативів граничнодопустимих викидів стаціонарними та пересувними джерелами; - впровадження еколого-технологічних та оптимізаційних заходів машин та устаткування; - використання новітніх технологій на транспортних засобах з метою зниження витрат паливно-мастильних матеріалів та скороченню викидів; - контроль якості паливно-мастильних матеріалів та відповідності державним стандартам; - використання електротранспорту; - застосування альтернативних джерел енергії
<i>Водні ресурси</i>	<ul style="list-style-type: none"> - реконструкція та модернізація мереж водопостачання та водовідведення; - реконструкція та модернізація каналізаційних очисних споруд; - моніторинг об'єктів господарювання в межах водоохоронних зон та відповідності діючому законодавству; - забезпечення раціонального використання водних ресурсів
<i>Земельні ресурси</i>	<ul style="list-style-type: none"> - механізми збирання та утилізації залишків відпрацьованих паливно-мастильних матеріалів; - виготовлення землевпорядної документації на території природно-заповідного фонду з метою запобігання їх розорювання; - збільшення площ природно-заповідного фонду; - моніторинг використання добрив й хімічних сполук у сільському господарстві
<i>Поводження з відходами</i>	<ul style="list-style-type: none"> - впровадження технологій роздільного збирання та сортування твердих побутових відходів; - заходи із знешкодження та утилізації промислових відходів; - ліквідація стихійних сміттєзвалищ та механізми запобігання їх створенню; - розробка стратегії поводження з відходами, у тому числі щодо їх переробки, мінімізації, повторного використання, транспортування, утилізації тощо; - підвищення рівня культури та екологічної свідомості жителів; - запровадження екологічнобезпечних технологій переробки відходів

7. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ

В Стратегічному плані розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року розглядалися три сценарії розвитку. Оптимістичний сценарій передбачає в очікуваних сприятливих внутрішніх і зовнішніх факторах та максимальному використанні соціально-економічних трансформацій у державі на макрорівні, у тому числі ефективному поєднанню сильних сторін громади з можливостями, усуненням слабких сторін за рахунок збільшення впливу можливостей, елімінування впливу загроз на слабкі сторони. Цей сценарій характеризується розвитком та зростанням, що приводить до використання факторів виробництва у більш продуктивнішому напрямку та забезпечення комфортній життєдіяльності для розвитку громади. Розробка оптимістичного сценарію припускає суттєве зниження тиску у геополітичних відносинах з Російською Федерацією і Білоруссю та пом'якшення політичних та економічних викликів, пов'язаних з бойовими діями в зоні АТО на сході країни.

Песимістичний сценарій розвитку громади передбачає наявність припущень про інтенсивне вичерпання чи неефективне використання наявних сильних сторін, обмежену часткову реалізацію потенційних можливостей сталого розвитку та підвищення ступеню впливу загроз, що мають тенденцію до підсилення. За таких умов слабкі сторони розвитку громади виявляються надзвичайно вразливими до дії зовнішніх та внутрішніх чинників. Песимістичний сценарій враховує, у тому числі, збільшення тиску у геополітичних відносинах з Російською Федерацією і Білоруссю та загострення соціально-економічних та політичних викликів, пов'язаних з продовженням бойових дії в зоні АТО на сході країни.

Цілі та завдання Стратегічного плану Коростенської громади спрямовані, у тому числі на реалізацію цілей та завдань, визначених Стратегією розвитку Житомирської області на період до 2027 року, Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки з врахуванням збалансованості у фінансуванні економічних, соціальних та екологічних інвестицій з метою підтримки реального сектору, формування здорового суспільства, вдосконалення соціального захисту населення, підвищення якості освітніх послуг, якості життя, комфортних умов та добробуту в громаді, що відповідає принципам базового реалістичного сценарію розвитку.

Стратегічний план передбачає припущення, що завдяки об'єднанням зусиль органів місцевої влади різних рівнів, громадськості та бізнесу, можуть бути створені певні умови для наближення базового сценарію розвитку громади до оптимістичного.

Зокрема, збалансованість вимагає інтеграції та балансування економічних, соціальних і екологічних цілей. Стратегічний план поряд з економічними та соціальними цілями і завданнями містить оперативну ціль – Впровадження заходів покращення стану довкілля та раціонального використання природних ресурсів, завданнями якої є: впровадження сучасних технологій і заходів очистки стічних вод та управління відходами; запобігання несанкціонованим скидам у річку Уж; формування збалансованої системи раціонального еколого-економічного балансу територій та використання природних ресурсів; формування та розвиток екологічної мережі та впровадження заходів збереження природно-заповідного фонду; розробка та впровадження комплексної програми відтворення водності річки Уж.

Стратегічний план спрямований на екологічно збалансований розвиток і тому не потребує альтернативних цілей і пріоритетів та альтернативних сценаріїв розвитку. В якості альтернативи можна розглядати «нульовий сценарій», який передбачає опис, прогнозування та оцінку ситуації у випадку незатвердження Стратегічного плану. В такому випадку відмова від реалізації запланованих Стратегічним планом заходів не збільшить позитивні впливи та продовжить поточні, несприятливі тенденції для стану довкілля та здоров'я населення в громаді. Реалізація «нульового сценарію» не забезпечить досягнення збалансованого (сталого) розвитку Коростенської міської територіальної громади.

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки були використані:

- метод статистичного аналізу, що ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість проаналізувати ретроспективні тенденції досліджуваних явищ та зробити прогнозні припущення на їх основі, зокрема: обсяги викидів забруднюючих речовин стаціонарними та пересувними джерелами; коефіцієнти смертності від основних хвороб; динаміка депопуляції чисельності населення громади, частка викидів за галузями господарювання; рівень радіаційного фону тощо. Основна проблема під час здійснення статистичного аналізу була пов'язана із відсутністю офіційної інформації щодо показників у сільській місцевості громади. Статистична інформація наводилась за районами Житомирської області до формування нового адміністративно-територіального устрою у 2020 році.

- метод SWOT-аналізу, що передбачає дослідження взаємозв'язків між внутрішніми – сильні сторони і слабкі сторони та зовнішніми – можливості і загрози факторами, що мають стратегічне значення для оцінки екологічного стану громади. До сильних сторін і слабких сторін відносяться внутрішні чинники та ресурси, що перебувають у власності громади або які громада може контролювати. До можливостей і загроз відносяться фактори та тенденції, що можуть впливати на розвиток громади, але не перебувають під її прямим контролем, та можуть відображати потенційні майбутні зміни, викликані такими факторами. SWOT-матриця є основним елементом визначення конкурентних переваг громади у сфері екології та захисту довкілля.

8. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ

Під час реалізації Стратегічного плану з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків на довкілля та здоров'я населення та вжиття заходів щодо їх усунення, здійснюється моніторинг основних показників. Результати моніторингу мають бути у відкритому та безперешкодному доступі для органів влади та громадськості. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегічного плану. Моніторинг використовується для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дає можливість отримати інформацію про реалізацію Стратегічного плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості стратегічної екологічної оцінки);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що Стратегічний план виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг виконання здійснюється відповідно до порядку здійснення моніторингу Стратегічного плану розвитку Коростенської міської територіальної громади, зокрема для проведення моніторингу і оцінки результативності відповідальні особи подають до Коростенської міської ради: оперативний звіт щокварталу до 10 числа другого місяця, що настає за звітним періодом, підсумковий звіт щороку до 30 січня року наступного року за звітним. Коростенська міська рада проводить аналіз стану реалізації Стратегічного плану (з порівняльною оцінкою ступеня відхилення фактичних значень індикаторів результативності від їх прогнозованих значень) та до 25 числа другого місяця, що настає за звітним періодом, підготовлює узагальнений звіт (поквартальний та річний) про виконання плану заходів Стратегічного плану розвитку.

В якості екологічних індикаторів результативності Стратегічного плану необхідно використовувати екологічні індикатори та індикатори здоров'я населення, кількість та сутність яких може бути розширена для врахування окремих проєктів та заходів.

Індикатори моніторингу:

- частка зелених насаджень від загальної площі населеного пункту, %;
- площа лісового фонду, тис. га та лісистість території громади, %;
- площа орних земель (ріллі), тис. га;
- площа сільськогосподарських угідь (сіножатей та пасовищ), тис. га;
- вміст органічного вуглецю (гумусу) у ґрунтах сільськогосподарських угідь, %;
- площа рекультивованих земель та земель, на яких проводяться заходи з консервації, тис. га;
- площа території екологічної мережі, тис. га;
- кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, од.;
- площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду, тис. га;
- площа водно-болотних угідь, тис. га;
- обсяг забору і водоспоживання, тис. м³;
- обсяги скидання зворотних вод у водні об'єкти, тис. м³;
- обсяги скидання очищених і недостатньо очищених вод у водні об'єкти, тис. м³;
- кількість домогосподарств, обладнаних очисними спорудами, од.;
- кількість домогосподарств, підключених до централізованої системи водопостачання, од.;
- якість води у річці Уж;

- якість питної води;
- обсяги споживання енергоресурсів установами комунальної власності, у відповідних одиницях;
- споживання енергоресурсів населенням на 1 тис. жителів;
- обсяг утворених відходів, т/рік;
- обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел викидів, т/рік;
- індекс забруднення атмосфери;
- реконструкція та будівництво дорожньо-транспортної мережі, км/рік;
- коефіцієнт смертності від основних хвороб;
- кількість об'єктів, на яких використані сучасні енергозберігаючі технології та матеріали, од.;
- кількість місць короткочасного відпочинку на воді, од.;
- рівень радіаційного фону.

Результати моніторингу оприлюднюються на власному офіційному веб-сайті громади один раз на рік протягом строку дії Стратегічного плану та через рік після закінчення такого строку. У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання Стратегічного плану для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживаються заходи для їх усунення, та Коростенській міській раді подаються пропозиції щодо внесення змін до Стратегічного плану розвитку з метою усунення негативних наслідків. У такому випадку зміни, що вносяться до Стратегічного плану розвитку, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

9. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, при реалізації Стратегічного плану розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року, відсутні.

10. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ

1. Мета Стратегічного плану розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року (далі – Стратегічний план) полягає у визначенні стратегічних і оперативних цілей та завдань до них, що сприятимуть розвитку конкурентоспроможності та інноваційності пріоритетних галузей економіки громади на засадах наявних переваг та можливостей для досягнення сталого соціально-економічного розвитку території, нарощування темпів приросту валового продукту громади, створення сприятливих та комфортних умов життєдіяльності людини.

У Стратегічному плані визначені наступні стратегічні цілі: Стратегічна ціль 1 Підвищення конкурентоспроможності галузей економіки на засадах смарт-спеціалізації; Стратегічна ціль 2. Підвищення якості рівня життя та забезпечення охорони довкілля; Стратегічна ціль 3. Розвиток людського потенціалу та соціальна інфраструктура.

2. Аналіз трендів стану довкілля Коростенської громади вказує на коливання обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел; обсягів забору та використання води, зменшення рівня водовідведення та скидів забруднених вод; високий рівень господарського освоєння земель; незначне зростання площі природно-заповідного фонду; низький коефіцієнт лісистості території; стабілізацію кількості утворюваних відходів.

Основними екологічними проблемами громади є забруднення атмосферного повітря, відсутність ефективних заходів поводження з відходами, забруднення водних об'єктів, низький рівень екологічної свідомості бізнесу та населення, забруднення поверхневого стоку, високий рівень забруднення річок.

3. Цілі Стратегічного плану розвитку Коростенської міської територіальної громади відповідають стратегічним цілям, визначеним Основними засадами (стратегії) державної

екологічної політики України на період до 2030 року; Стратегією екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року; Стратегією розвитку Житомирської області на період до 2027 року.

4. Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля громади визначаються нормами Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, Закону України «Про екологічну мережу України», Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» й інших нормативно-правових актів.

5. Реалізація деяких заходів Стратегічного плану ймовірно може привести до несуттєвого короткострокового збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря через розширення промислово-виробничих потужностей, розвиток транспортної інфраструктури і туристичних перевезень, спалювання відходів; збільшення викидів парникових газів в процесі створення нових виробничих потужностей та на етапі будівництва інфраструктури; погіршення якості водних ресурсів на будівельних ділянках і на ділянках дорожніх робіт; вилучення або трансформації земель для розвитку транспортної інфраструктури, будівництва, реконструкції мереж водопостачання й водовідведення, розвитку нових туристичних маршрутів; утворення будівельних відходів, зростання обсягів промислових і твердих побутових відходів. Наслідки реалізації цих заходів мають бути помірними й прийнятними. Ймовірність того, що реалізація Стратегічного плану приведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

6. Загалом, реалізація Стратегічного плану має позитивно вплинути на стан атмосферного повітря та клімат, стан водних об'єктів, поводження з відходами, земельні ресурси, ґрунти, біорізноманіття, природоохоронні території. Реалізація заходів Стратегічного плану розвитку має сприяти покращенню стану здоров'я населення та підвищенню рівня безпеки населення.

7. Для запобігання, зменшення та пом'якшення ймовірних негативних наслідків виконання проєктів Стратегічного плану передбачається впровадження ряду заходів, що мають загальний рекомендований характер щодо усунення негативних наслідків. В свою чергу, конкретні заходи до основних завдань Стратегічного плану розглядаються під час реалізації відповідних проєктів та надання екологічних дозволів.

8. Цілі та завдання Стратегічного плану розвитку Коростенської громади спрямовані, у тому числі на реалізацію цілей та завдань, визначених Стратегією розвитку Житомирської області на 2021 -2027 роки, Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки з врахуванням збалансованості у фінансуванні економічних, соціальних та екологічних інвестицій з метою підтримки реального сектору, формування здорового суспільства, вдосконалення соціального захисту населення, підвищення якості освітніх послуг, якості життя, комфортних умов та добробуту в громаді, що відповідає принципам базового реалістичного сценарію розвитку. Відмова від реалізації запланованих Стратегічним планом заходів не збільшить позитивні впливи та продовжить поточні, несприятливі тенденції для стану довкілля та здоров'я населення в громаді. Реалізація «нульового сценарію» не забезпечить досягнення збалансованого (сталого) розвитку громади.

9. Ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, при реалізації Стратегічного плану розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року, відсутні.

10. Моніторинг виконання Стратегічного плану здійснюватиметься відповідно до порядку здійснення моніторингу Стратегічного плану розвитку Коростенської міської територіальної громади за екологічними індикаторами результативності.

